

**KANCELARIA
SENATU**

BIURO LEGISLACYJNE

Warszawa, 4 stycznia 2021 r.

**Opinia do ustawy o zasadach współpracy prawnej w sprawach karnych
między Rzeczpospolitą Polską i terytorium, do którego stosuje się prawo karne
należące do właściwości Ministra Sprawiedliwości Tajwanu**

(druk nr 301)

I. Cel i przedmiot ustawy

Przedłożona Senatowi ustawa dotyczy Porozumienia między Biurem Polskim w Tajpej a Biurem Przedstawicielskim Tajpej w Polsce o współpracy prawnej w sprawach karnych, podpisanego w Tajpej w dniu 17 czerwca 2019 r. (określanego w dalszej części opinii jako „Porozumienie”). Porozumienie to stanowi załącznik do przedłożonej Senatowi ustawy.

Ustawa stanowi podstawę i określa zasady uruchomienia współpracy prawnej w sprawach karnych, którą obie strony uregulowały w treści Porozumienia.

Porozumienie między biurami przedstawicielskimi oraz przyjęcie przez Parlament ustawy transponującej to Porozumienie do systemu prawa krajowego umożliwi jego wejście w życie i wykonywanie.

Zgodnie z art. 2 ustawy, do Porozumienia należy stosować przepisy odnoszące się do umów międzynarodowych, ponadto ilekroć w przepisach o postępowaniu w sprawach karnych ze stosunków międzynarodowych i odpowiedzialności za przestępstwa popełnione za granicą jest mowa o państwie obcym lub innym państwie, należy przez to rozumieć również terytorium, do którego stosuje się prawo karne należące do właściwości Ministra Sprawiedliwości Tajwanu.

Stosowanie zasad współpracy określonych w Porozumieniu będzie uzależnione od wzajemności strony tajwańskiej.

Ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, ale rozpoczęcie współpracy z Tajwanem będzie możliwe dopiero od daty wejścia Porozumienia, co reguluje art. 16 zd. 2 Porozumienia. Rozwiązanie to koreluje z art. 1 ustawy, który stanowi, że współpraca z Tajwanem prowadzona będzie na zasadach określonych w Porozumieniu, które to Porozumienie określa również moment jego wejścia w życie.

Data wejścia w życie Porozumienia, zgodnie z art. 3 ustawy, zostanie podana do publicznej wiadomości przez Ministra Sprawiedliwości, w drodze obwieszczenia ogłaszanego w Monitorze Polskim, tak samo jak informacja w przedmiocie stosowania Porozumienia na terytorium, do którego stosuje się prawo karne należące do właściwości Ministra Sprawiedliwości Tajwanu.

Samo Porozumienie liczy 19 artykułów, dotyczy wyłącznie spraw karnych, należących do właściwości sądów i Prokuratury, zaś jego zakres przedmiotowy obejmuje wzajemną pomoc prawną, ekstradycję, przekazywanie osób skazanych, udzielanie informacji o prawie i praktyce jego stosowania oraz udzielanie informacji dotyczących ścigania i zapobiegania przestępstwom (art. 1 i art. 2 Porozumienia).

W art. 3 Porozumienia określa się zakres wzajemnej pomocy prawnej. Będzie ona dotyczyć w szczególności wniosków o:

- odbieranie zeznań lub oświadczeń, również w formie wideokonferencji,
- dostarczanie dokumentów, zapisów i dowodów rzeczowych,
- ustalanie miejsca pobytu i tożsamości osób,
- doręczanie dokumentów,
- wykonywanie wniosków o przeszukanie i zatrzymanie rzeczy,
- oględziny rzeczy i miejsc,
- pomoc w postępowaniach związanych z zamrażaniem i przepadkiem aktywów.

Porozumienie przewiduje bezpośrednią współpracę pomiędzy wyznaczonymi Organami Centralnymi, bez pośrednictwa Ministerstwa Spraw Zagranicznych (art. 8 Porozumienia).

Organy centralne będą komunikować się w swoich językach urzędowych, z dołączonym tłumaczeniem na język angielski.

Zgodnie z art. 16 i art. 17 Porozumienia, jego zmiana wymagać będzie przeprowadzenia stosownej procedury krajowej, co po stronie polskiej oznaczać będzie ewentualną nowelizację ustawy, a konkretnie tekstu Porozumienia, stanowiącego załącznik do niniejszej ustawy.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Projekt ustawy stanowił przedłożenie rządowe (druk sejmowy nr 831) z dnia 14 grudnia 2020 r. Pierwsze czytanie projektu odbyło się w dniu 16 grudnia 2020 r. w Komisji Spraw Zagranicznych i Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. W tym samym dniu Komisje przyjęły sprawozdanie (druk sejmowy nr 838), w którym zarekomendowały Sejmowi przyjęcie projektu ustawy bez poprawek.

Drugie czytanie projektu miało miejsce na 23. posiedzeniu Sejmu, tego samego dnia to jest 16 grudnia 2020 r. Wobec niezgłoszenia poprawek Sejm przystąpił niezwłocznie do trzeciego czytania i ustawę uchwalił.

III. Uwagi szczególne

Ustawa nie budzi zastrzeżeń legislacyjnych.

Beata Mandylis

Główny legislator